

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A Szabadság

A MAGYAR KOMMUNISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

I. (XVIII.)
ÉVFOLYAM
12. SZÁM

2006. augusztus 11.

MEGMENTHETÉK VOLNA

A SZOVJETUNIÓT

JANAJEV

PAVLOV

JAZOV

KRJUCSKOV

SZTARODUBCEV

TIZJAKOV

BAKLANOV

PUGO

BAL SZEMMEL

Thürmer Gyula

MÍ A BAL SZEMÜNKKEL NÉZÜNK A VILÁGRA. ÍGY SOK MINDENT ÉSZREVESZÜNK, AMIT CSAK A JOBB SZEMÜNKKEL NEM LÁTNÁNK. MÁSKÉNT IS LÁTJUK A VILÁGOT, MONDJUK ÚGY, BALSZEMMEL. EZUTÁN MINDEN SZÁMUNKBAN ELMONDJUK, MIKÉNT IS LÁTJUK AZ ÉPPE ESEDÉKES ESEMÉNYEKET A SAJÁT POLITIKAI ÉRTÉKÍTÉLETÜNK ALAPJÁN, BALSZEMMEL.

MINDENKINEK ELMENT MÁR AZ ESZE?

Franka Tiborral beszéltem minap telefonon. Az élet többször is összehozott már bennünket. Először a '90-es évek elején, amikor Franka úr még az Esti Hírlap főszerkesztője volt. Leközöltek egy fotómontázst rólam, amint fegyvereket cipelek a kezemben. Per lett belőle, és a Munkáspárt nyert félmillió forintot. Másodszer akkor találkoztunk, amikor a NATO-csatlakozásról folyt a vita. Mécs Imre nem vállalta velem a vitát, Franka úr vállalta. Ha nem tudná valaki, Mécs úr SZDSZ-es, Franka úr pedig klasszikus jobboldali. Most furcsa világunkra panaszkodott Franka úr, amelyben azzal lehetett őt liberális körökből megvádolni, hogy egy követ fúj a Munkáspárttal. Mi van? - kérdezi. Azért lennék én munkáspárti, mert szidom a kormányt a népnyomórító politikájáért. Mindenkinek elment már az esze? Tényleg, hogy is van ez?

MSZP? MSZMP?

Kedves öreg nénitől kérdezik a rádióban, hogy mi a véleménye a nyugdíjasokat is sújtó intézkedésekről. 60 ezer forint a nyugdíja, ami elég tipikus Magyarországon. Hát bizony, meg kell nézni, hogy hova tesz a pénzt, ha ki akarok jönni a nyugdíjból. A szocializmusban persze jobb volt. De azért izgulok a mostaniakért - mondja. De, ma már nem szocializmus van! - veti közbe a riporter. Nem, de ugyanaz a párt van hatalmon - mond

ja a néni, aki nem vette észre az elmúlt 17 évet, nem figyelt fel arra, hogy az MSZP nem egyenlő MSZMP-vel. Bár érzi, hogy rosszabb lett neki, október 1-én elmege szavazni, mert ő már ilyen, és az MSZP-re adja a voksát. Menjünk oda a nénihez, és mondjuk el neki, hogy megtévesztették. Gyurcsány pártja már messze nem az a párt, amely neki iskolát, munkát, jövőt adott annak idején. Az MSZMP adott neki, az MSZP elvesz tőle. Szívtelenül, könyörtelenül, a gazdagok módjára.

FIDESZ: JOBBRA ÁT!

A Fidesz jobbra lépett. A "Jó reggelt Magyarországnak!" elnevezésű felhívása 1956-ra és a rendszerváltásra vezet vissza a dolgokat. Ezek a jobboldal kedvenc témái. Világos a Fidesz szándéka. Meg akarja szerezni a jobboldali szavazókat, visszahódítani valamit az MDF-től és a többi kis párttól. A felhívásban semmi sem maradt a Fidesz választási gondolataiból, a dolgozhatson mindenki, aki dolgozni akar, legyen 100 ezer forint a minimálbér és hasonló jelszavakból. Értem én a váltást. Az emberek, a baloldali választók áprilisban nem hitték Orbán Viktornak, hogy jót akar nekik. Pedig Orbán az egyetlen jobboldali politikus volt, aki felismerte, hogy a gazdag rétegek korlátozása nélkül, vagy ahogyan mi mondjuk, a tőke korlátozása nélkül, nem lehet a békét fenntartani a társadalomban. Orbán ezzel a felismeréssel új koncepciót kínált a jobboldalnak. Nem jött be, vagy legalább is most nem jött be. Orbán most óvatos lett. Visszalépett néhányat, bízva abban, hogy a jobboldali bázist megszilárdítja. Gondolom, tudja, hogy ami ezután jön, azt ezen az úton nem lehet

megoldani. A jobboldalon nincs más koncepció. Nem csak itt, másutt sem Európában. A szocialista-liberális politika elvette a jobboldal összes klasszikus fegyverét. Jobban kizsákmányolja az embereket, mint a jobboldal bármikor az elmúlt kormányzásai alatt. Persze egy megoldás mindig kínálta magát. A jobboldal berendezkedhet arra, hogy a szocliberál koalíció megcsinálja az összes kellemetlen lépést, aztán, amikor kellőképpen megutálták őket, jön a másik fél. Ez lehetséges út a jobboldal számára, de ez nem oldja meg az ország gondjait. Szerintem ma az ország gondjait kell megoldani.

A LEGFONTOSABB: SZÉKELY PÉTER!

Számunkra most Székely Péter indulása a legfontosabb. Ha összegyűjtjük a 10 ezer kopogtató cédulát, az egész ország tudni fogja, hogy a Munkáspárt él. A budapesti főpolgármesteri csata az egyetlen, amit látni az országos televízióban, s ebből nem szabad kimaradnunk. Ismerje meg ország-világ a Munkáspárt politikáját. Péter indítása fontos üzenet a Munkáspárt részéről. Fiatalembert indítunk, aki életének több mint felét már a kapitalista rendszerben élte le. Polgári családból jött, de ma is minimálbérrel él. Nincs kocsija, panelben lakik. Megtestesíti mindazt, amit mi baloldalinak tekintünk. Ő - és ez nagyon fontos - az egyetlen baloldali jelölt. A Munkáspárt pedig az egyetlen baloldali párt, amely ebben a csatában részt vesz. Miért? Nos, azért, mert az MSZP nem a kisembert képviseli, hanem a gazdagokat. A Fidesz visszatért hagyományos jobboldali politikájához. Mi viszont megmaradtunk a dolgozó emberek képviselőjének. Reálisan számolva, Péter nem lesz főpolgármester. De minden kopogtató cédula és minden szavazat, amit ő kap, a Munkáspárt túlélését segíti. Indulása a párt új nemzedékének megerősödését jelentené, azokét, akiktől a párt jövője függ. Gyűjtjük hát össze a 10 ezer cédulát!

THÜRMER GYULA

GYÜJTENI KELL, MÉG NEM ELÉG

MÁSODIK HETÉBE ÉRKEZETT A KOPOGTATÓCÉDULA GYŰJTÉS, SZÉKELY PÉTER, A MUNKÁSPÁRT FŐPOLGÁRMESTER-JELÖLTJÉT KÉRDEZTÜK A MUNKA ÁLLÁSÁRÓL.

- A jelölő szelvények már mindenhol kint vannak, mennyit gyűjtöttünk eddig?

- Pontos számmal egyelőre sajnos nem szolgálhatók, a budapesti pártszervezeteknek a jövő héten kell először leadniuk az összegyűjtött szelvényeket. Tapasztalataim szerint a gyűjtés mindenhol elkezdődött, ha változó intenzitással is. Ferencvárosban például - ahol én is alapszervezeti titkár vagyok - már az első napokban sikerült több mint száz szelvényt gyűjtenünk. Ez azt jelenti, hogy a kerületben állítható másfél tucatnyi jelöltből legalább három már összeszedte a szükséges kopogatócédulákat. Jó hír az is, hogy Csepelen már tudunk listát állítani. Folyamatosan érkeznek jó hírek, de bőven van rossz tapasztalat is.

- Változó intenzitásról, rossz tapasztalatról beszél.

- Igen, sajnos sok helyütt látjuk, hogy vannak párttagjaink, akik minden létező kifogást megtalálnak ahhoz, hogy ne kelljen csinálni semmit. Kérem, értsük meg: ez most nem a moralizálás ideje, most ki kell menni az utcára, be kell csöngetni a házakba, a lakásokba és el kell kérni a jelölő szelvényeket. Most ez a legfontosabb.

- A központ tud segíteni?

- Mindannyian tudjuk, nincs pénz. Mindent a helyszínen magunknak kell megoldani. Sok helyütt, így például a tizenegyedik kerületben ez sikerül, kitűnő röplapokat csináltak. A fiataljaink régi propaganda anyagokkal is bátran mennek gyűjteni. Örömmel mondhatom, hogy a héten a Baross utcai központba megérkeztek nyomtatott szórólapjaink is, bárki aki bejön kaphat belőle. Így talán valamivel könnyebb lesz. S ami nagyon fontos: aki tud, jöjjön el a Munkáspárt budapesti önkormányzati kampánynyitójára, augusztus 18-án négy órára a Metró Kőbánya-Kispest végállomásához, a buszpályaudvar elé. ■

REGIONÁLIS RENDŐRSÉGET

A Magyar Kommunista Munkáspárt főpolgármester-jelöltje szerint a budapesti és a Pest megyei rendőr-főkapitányság összevonása helyett regionális alapon szerveződő rendőrségre lenne szükség a fővárosban és az agglomerációban. Székely Péter a budapesti rendőrfőkapitánnyal, Gergényi Péterrel folytatott csütörtöki megbeszélése után nyilatkozott újságíróknak.

"Nem lenne szerencsés Budapest és Pest megye összevonása. De véleményünk szerint nagyobb figyelmet kell szentelni az agglomeráció kérdésének (...) Bizonyos települések már majdnem egybeépültek Budapesttel, és itt tulajdonképpen két főkapitányság nyomoz az ügyekben: egyrészt a BRFK, másrészt a Pest megyei" - hangsúlyozta Székely Péter.

A kommunista politikus elmondta, hogy a Vám- és Pénzügyőrség mintájára lehetne kialakítani a körzeteket, a régiós határ pedig például az M0-ás körgyűrű lehetne. A főpolgármester-jelölt egyetért azokkal az elképzelésekkel, amelyek szerint öt rendőrségi körzetre kellene osztani Budapestet és környékét.

Székely Péter hangsúlyozta, hogy több rendőrré lenne szükség Budapest külvárosában, ezzel együtt pedig növelni kellene a BRFK és a kerületi kapitányságok költségvetését. ■

AUGUSZTUS 4.:
A KOPOGTATÓ
CÉDULÁK VÉGSŐ
KIHORDÁSA - A
GYŰJTÉS KEZDETE

AUGUSZTUS 11.:
A GYŰJTÉS ELSŐ HETE

AUGUSZTUS 18.:

AUGUSZTUS 25.:

SZEPTEMBER 1.:

SZEPTEMBER 8.:
A VÉGSŐ
LEADÁSI

SZOCIALIZMUST ÉS SZOVJETUNIÓT

TIZENÖT ÉVE AUGUSZTUS 19-ÉN ALAKULT MEG MOSZKVÁBAN A SZOVJETUNIÓ RENDKÍVÜLI ALLAPOTOT FELÜGYELŐ ALLAMI BIZOTTSÁGA -OROSZ RÖVIDÍTÉSSEL GKCSF. EGY PILLANATRA ÚGY TŰNIK, MINDEN VISSZAFORDÍTHATÓ, MEGMENTHETŐ A SZOCIALIZMUS, A SZOVJETUNIÓ. AZ ILLÚZIÓKNAK AZONBAN GYORSAN VÉGE SZAKAD. AZ ALÁBBIAKBAN THÜRMER GYULA KÉSZÜLŐ KÖNYVÉBŐL OLVASHATJUK RÉSZLETEKET AZ AUGUSZTUSI HÁROM NAPRÓL.

"A Munkáspárt az egységes Szovjetunió létében érdekelt, és azoknak az erőknél, akik szocializmust akarnak." - Ez volt az az ominózus mondat, amivel bővítettem az augusztus 20-i ünnepre készített, jó előre megírt beszédemet, s amiért hosszú időre kitétem magam a magyar sajtó támadásának.

Nem volt sok időm a mondanivalóm finomítgatására. 1991-ben Makón tartottuk a Szent István napi ünnepségünket, ahova Debrecenből mentünk. Útközben a rádió hajnali adásából értesültünk a moszkvai fejleményekről. Akkoriban még nem használtunk mobiltelefont, így egy falusi nyilvános telefonfülkéből hívtam fel Valerij Muszatovot, az SZKP Külügyi Osztálya magyar alosztályának vezetőjét, későbbi budapesti orosz nagykövetet. Mi van Moszkvában? Muszatov bent volt a KB épületében, de semmit sem tudott. Ez a lehető legrosszabb hír volt, amit kaphattunk. Ez azt jelentette ugyanis, hogy a legfontosabb hatalmi központok egyike ki van kapcsolva, az apparátus elbizonytalanodott, nem tudják, hogy kit kell támogatni.

Makón összehívtam a Központi Bizottság ott lévő tagjait. Elvtársak, nem hallgathatunk

ebben a helyzetben! Mondanunk kell valamit saját tagságunknak, de a mozgalomnak is kezdtem. Nem volt különösebb vita, bár egyikünk sem tudta pontosan, hogy milyen fordulatot vesznek az események.

Én személy szerint bíztam a szocialista erőben. Egy pillanatra sem volt kétséges számomra, hogy Janajev és Krjucskov csapata a jó fiúk, és Jelcin csapata a rossz. Janajevet régóta ismertem, még szakszervezeti vezető korából.

Találkoztam vele 1990 augusztusában és nem sokkal az államcsíny előtt is, 1991 július közepén. Ekkoriban már Gorbacsov helyettese volt, az ország alelnöke. Janajev a Kremlben világosan megmondta: vagy ő, vagy Sevarnadze, Jakovlev és a többiek bandája. Vagy szocializmus, vagy kapitalizmus. Ha Gorbacsov nem áll mellénk, nélküle tesszük meg, amit kell! Természetesen nem mondta, hogy augusztusban mire készülnek, de így is világos

A KÖZVETLEN ELŐZMÉNYEK

1991 március 17-én népszavazást tartanak a Szovjetunió jövőjéről. Gorbacsov ekkor már nem képes elérni, hogy a referendumot a balti köztársaságokban, Moldovában, Grúziában és Örményországban is megtartsák. Sőt, kénytelen Jelcinnel is alkut kötni, a népszavazásért cserébe belemegy Oroszország nagyobb függetlenségébe az unión belül, az elnöki rendszer megszavaztatásával Borisz Jelcin kezébe adja a legnagyobb szövetségi köztársaságot. A népszavazáson több mint 76 százalék támogatja a Szovjetunió fennmaradását, Gorbacsov azonban képtelen élni e politikai tőkével. A köztársaságok egyre nagyobb függetlenségre tesznek szert, az unió tisztségviselői hónapok óta nem kapnak fizetést, demoralizálódik a párt és a hadsereg is. Az SZKP-n belül egyre többen követelik távozását, az ország dolgainak rendbetételét. Gorbacsov ezzel szemben a szocializmusról, egységes államról rég lemondó szeparatista köztársasági vezetőkkel egyezkedik, az egységes Szovjetunió végéig jelentő új szövetségi szerződés aláírását augusztus 20-ra tűzik ki. A játéknak vége, aki a Szovjetuniót akarja, lépnie kell. ■

SZOCIALIZMUST ÉS SZOVJETUNIÓT

A TÉTOVA BIZOTTSÁG

AGKCSK tagjai: Genagyij Janajev, a Szovjetunió alelnöke, Valentyin Pavlov miniszterelnök, Dmitrij Jazov hadügyminiszter, Borisz Pugo belügyminiszter, Vlagyimir Krjucskov KGB-elnök, Vaszilij Sztarodubcev a parasztszövetség és Alekszandr Tizjakov, az iparszövetség elnöke valamint Oleg Baklanov, a Szovjetunió Nemzetvédelmi Tanácsának alelnöke. A GKCSK arra hivatkozva, hogy Gorbacsov betegsége miatt nem tudja ellátni elnöki teendőit, magához veszi a hatalmat. Második rendeletében a bizottság a Szovjetunió egyes területein 6 hónapra rendkívüli állapotot vezet be. A bizottság a szovjet állam erejének és egységének megőrzése érdekében kíván cselekedni, azonban a valóságban tétova és bizonytalan. Csapatokat, több száz páncélost vonnak be Moszkvába, további parancsot viszont nem kapnak a katonák. Közben Jelcin szabadon szervezi híveit, mire a bizottság másnap dönt a kijárási tilalomról, az már senkit sem érdekel. Az orosz parlament épülete felé csak 21-re virradóan indulnak el a harcok, azonban az első tétova ellenállási pontnál visszakoznak. Közben Pavlov kormányfő beteget jelent, Baklanov lemond. Másnapra kivonják a csapatokat a fővárosból, a GKCSK tagjainak zömét letartoztatják a Jelcinnek felesküdtött hatóságok.

volt. Előbb, vagy utóbb, de inkább előbb. Felvillant a néhány hónappal ezelőtti találkozásom Jazov marsallal, a szovjet honvédelmi miniszterrel. A minisztérium hatalmas épületében fogadott, a hadtápfőnök és néhány tábornok társaságában. A találkozót Andrej Kokosin, az USA és Kanada Intézet akkori igazgatóhelyettese hozta össze, mert nem igen volt divatban, hogy pártvezetőket fogadjon a honvédelmi miniszter. Andrej később Jelcinhez csatlakozott. Pár hónap múlva felkeresett Budapesten, én meg kivágtam a régi barátot. Eladtátok a szovjethatalmat, nincs miről beszélünk! A Jazov-találkozó idején azonban még más volt a helyzet. Jazov erős katona benyomását keltette, aki számára világos, hogy hol a lobogó, és kész azt követni. A puccs idején megingott, akkor vontam ki a csapatokat, amikor nem kellett volna.

Azon emlékezetes júliusi látogatás idején találkoztam Vlagyimir Krjucskovval is, a KGB főnökével. Az "Erdőben", a szovjet hírszerzés

Moszkva melletti dácáján sétálgattunk. Mint mindig, most is büszkén mutogatta a kertben kialakított veteményest. Ebédre a saját paradicsomomból kap! - mondta olyan büszkeséggel, mintha legalább is az akkoriban sokat emlegetett szovjet szuperfegyvert, az SS-20-as rakétákat mutatta volna meg. Ebéd közben a segéd tisztje többször is kihívta. Mihail Szergejevics üdvözlöi Önt! - mondta, amikor visszaült a két személyre megterített asztalhoz. Szeretnék Gorbacsov elvtárral találkozni, segítsen Vlagyimir Alekszandrovics! - kértem. Fontos lenne, a pártnak is, a magyar népek is. Gorbacsov ingadozik - mondta hirtelen. Soha előttem így nem beszélt a Szovjetunió első emberéről. Pavlov az ő kreatúrája, nem a mi emberünk. Akiről beszélt, Pavlov volt, a Szovjetunió utolsó miniszterelnöke, akinek lebénultsága meghatározónak bizonyult a puccs idején. Új irányt kell adni az eseményeknek! Ez az út a szakadékba vezet - mondta a KGB főnöke. Beszéltem Mihail Szergejevicssel, megmondom, hogy látni akarja.

Másnap az Orosz Föderáció újonnan alakult Kommunista Pártjának vezetőjénél, Ivan Polozkovnál ültünk, amikor kihívtak egy speciális szobába, ahova a titkos kormányzati telefonok voltak bekötve. Thürmer elvtárs! - hallottam Krjucskov hangját a telefonban - Legyen ma délután a szállodai szobájában. Fel fogják Önt hívni. - mondta. És tudják a számomat? - kérdeztem, de rögtön rájöttem, hogy hülyeséget kérdeztem. Tudták.

Gorbacsov délután valóban felhívott. Volt egy konkrét ügyem is. A békési parasztoknak megígértem, hogy megpróbálok vevőt találni a gabonafeleslegre. Gorbacsov megígérte, hogy utasítja az illetékes szovjet szervezetet, és

megveszik a gabonát. Ez olyan hír volt, amivel már haza lehetett menni. Abban a pillanatban nekem mégis fontosabb volt Gorbacsov másik közlendője. Nyugtass meg mindenkit, Gyula, én a szocializmus mellett vagyok. Nem adjuk fel a szocializmust. Öllelek és üdvözlöm a feleségedet.

Ez volt az utolsó beszélgetésem az SZKP főtűtkárával. Hinni akartam Gorbacsovnak, de érzem, hogy nem tudok. Ekkor már mindenki tudott a Szovjetunió feloszlásának tervéről. Hihetetlennek tűnt, amit mondott. Miféle szocializmust ígér nekem 1991 júliusában?

Míndez végigfutott rajtam a Debrecen és Makó közötti úton. Mivel tudunk segíteni Janajevnek? Megfordítható-e egyáltalán a tőkés ellenforradalom, ami Budapesten már végbement és most a Kreml falainál állt? Mi lehet jó a Munkáspárt számára ebben a helyzetben? "A Munkáspárt az egységes Szovjetunió léteben érdekelt, és azoknak az erőknél, akik szocializmust akarnak." Igen, tudtam, hogy ezt a mondatot tudjuk vállalni, és el is kell mondanunk. Ha Janajevnek sikerül, minden másként alakulhat!

A makói ünnepségről siettem a budapesti pártközpontba. Gyerekkoromban olvastam, hogy Kun Bélát a legváratlanabb helyzetben, a csepeli gyűjtőfogházban kérték fel kormányalakításra. Azóta vallom, hogy mindig elérhetőnek kell lenni, mert soha nem lehet tudni, mikor jön el a mi időnk. '91 nyarán a telefonrendszer még magán viselte a múlt nyomain. Vidéken nehéz lett volna elérni, ha valaki el akart volna érni. A Köztelek utcai pártházban, ami korábban a IX. kerületi pártbizottságnak adott otthont, rejtélyes okok miatt még be volt kötve a "K-vonal", a szocializmus idején

THÜRMER GYULA MOSZKVÁBAN MIHAIL GORBACSOV SZOVJET ELNÖKKEL ÉS JANAJEV ALELNÖKKEL. GORBACSOV MINDENKINEK MINDENT ÍGÉRT, S SEMMIT SEM TARTOTT BE.

MEGMENTHETTKÉK VOLNA AZ UNIÓT

használt különleges kormányzati telefon. Valószínűleg az átmeneti időszak trehányasága volt, de az is lehet, hogy valaki éppen ezen a módon állt ellent a rendszerváltásnak. Bejelentkeztem Antall József miniszterelnöknél, kértem, hogy sürgősen fogadjon. Tudtam, hogy tudok olyat, amit ő nem tud, de segítségére lehet. Végére is ő a miniszterelnök.

A baj az volt, hogy Antall is tudta, hogy én tudok olyasmit, amit ő nem tud. Ő viszont nem szerette, ha mások olyat tudnak, amit ő nem. Félt ettől a tudástól. Ingadozott. Gorbacsov és Jelcin bukása, a szocialista erők megerősödése megingathatta volna Antall miniszterelnöki székét is. Átvette Janajevék diplomáciai úton érkezett üzenetét, sőt egyes hírek szerint hajlamosnak is tűnt elfogadni. Sokáig tétovázott, akkor lett nagyon okos, amikor az amerikai vezetés nyilvánvalóvá tette, hogy Jelcin mellett van, kerül, amibe kerül.

Nem tudom, hogy Antall megértette-e volna azt, amit elmondtam volna neki. Valószínű, hogy ő is beleesett abba a betegségbe, amit még a kiváló államférfi és diplomata, Andrassy Gyula sem került el. Annyira gyűlölte Oroszországot, hogy nem vette észre valóságos nemzeti érdekünket. Magyarország a világ keleti és nyugati fele között csak akkor egyensúlyozhat, ha valóban két fele van. Ha az egyik megsemmisül, a másik könnyörtelenül lenyel bennünket. Nem örülök, hogy igazam lett, de ez történt Magyarországgal is.

Antall József nem akart velem találkozni, a magyar sajtó annál inkább. Hirtelen érdekes let-

tem számukra, hiszen az egyetlen olyan magyar politikus voltam, aki az államcsíny szinte minden résztvevőjét ismerte. Egymásnak adták a kilincset. Akkoriban még kezdő pártelnök voltam, megszedített a sajtó érdeklődése. Bíztam is abban, hogy Janejevék végigviszik, amit akartak, gondoltam, mi csak ezen az úton tudunk segíteni. Hallja tőlem a közvélemény, hogy mi is az igazság Moszkvában! A sajtó azonban akkor sem volt velünk. Jelcinnek drukoltak, és szívből utálták a kommunistákat. Tudták, ha Janajev győz, veszélybe kerül kezdődő kis hatalmuk is.

Este telefonon beszéltem feleségemmel, aki a gyerekekkel éppen a Fekete tengernél nyaralt. Nem messze voltak Gorbacsov villájától, láthatták, hogy mi történik. Marina szavai kijózanítóak voltak. Nem egy szervezett, átgondolt államcsíny részesei voltak, hanem egy elkapkodott operett-puccsnak.

A puccsot, ami úgy isten igazából el sem kezdődött, leverték. Elkezdődött a vérengzés. Pugó belügyminiszter öngyilkos lett, de még ma is mindenki azt mondja, hogy megölték. Ahromejev marsall, a vezérkar főnökének bizonyítottan erőszakos haláláról az orosz tv filmet is csinált már. Krucsina, az SZKP KB gazdasági osztályának vezetője, régi ismerősöm "kiesett" az ablakon. A puccs fő szervezőit bíróság elé állították. 1994-re mindannyian amnesztiát kaptak.

Sokba került ez nekünk is, Gennagyij! - mondtam később, 1995 telén, az orosz kommunisták kongresszusán Janajevnek, aki már szabad

KRONOLÓGIA

MÁRCIUS 17.

NÉPSZAVAZÁS A SZOVJETUNIÓRÓL, A TÖBBSÉG A SZÖVETSÉG MELLETT VOKSOL

JÚNIUS 20.

JELCIN RENDELETE ALAPJÁN KITILTJÁK A PÁRTSZERVEZETEKET A MUNKAHELYEKRŐL

JÚNIUS 28.

MEGSZÜNIK A KGST

JÚLIUS 1.

MEGSZÜNIK A VARSÓI SZERZŐDÉS

JÚLIUS 23.

GORBACSOV MEGEGGYEZIK JELCINNEL AZ ÚJ "SZÖVETSÉGI SZERZŐDÉSRŐL"

JÚLIUS 29.

GEORGE BUSH MOSZKVÁBAN TÁRGYAL

AUGUSZTUS 1.

GORBACSOV A KRÍMBE UTAZIK PIHENNI

AUGUSZTUS 19.

MEGALAKUL A GKCSF

AUGUSZTUS 20.

MOSZKVÁBAN KIHIRDETIK

A KIJÁRÁSI TILALMAT

AUGUSZTUS 21.

SIKERTELLEN KÍSÉRLET AZ OROSZ PARLAMENT OSTROMÁRA

AUGUSZTUS 22.

A PUCCS MEGBUKIK, VISSZATÉR GORBACSOV

AUGUSZTUS 23.

GORBACSOV LÉNYEGÉBEN BETILTJA AZ SZKP-T

DECEMBER 25.

MEGSZÜNIK A SZOVJETUNIÓ

GORBACSOV RONALD REAGENEL MÉG EGYZEKEDETT, GEORGE BUSHAZONBAN MÁR AZT IS MEGKAPTA A SZOVJET ELNÖKTŐL, AMIRŐL ÁLMODNI SEM MERT VOLNA SOHA KORÁBBAN, A SZOCIALISTA TÁBOR FELADÁSÁT ÉS MAGÁT A SZOVJETUNIÓT

emberként és ünneplést hősként vett részt a kongresszuson. Az Antall-kormány 1991 augusztus végi döntése szerint a Munkáspártnak a Köztelek utcai székházából kellett költöznie a Baross utcai székház egy részébe. A megfélemlítés szándéka nyilvánvaló volt.

A párt maga is nehezen viselte el a sikertelen puccs következményeit. Akkoriban formálódott a Munkáspárt stratégiai vonala, a moszkvai eseményektől függetlenül is sok vita volt a pártban. Néhányan ezt a lehetőséget akarták kihasználni, hogy a fejemet vegyék, mondván, hogy elhamarkodottan nyilatkoztam a sajtónak, és kárt okoztam a pártnak. A Központi Bizottság augusztus 31-én azonban mellém állt. Sokakat ugyan zavart, hogy a polgári sajtó lejáratott, és tette ezt még nagyon soká, de érezték: amit mondtam az augusztusi napokban, az minden tisztességes kommunista kimondott vagy kimondatlan vágya volt. Szocializmust és Szovjetuniót akartunk. ■

AZ OROSZORSZÁGI ELLENFORRADALOM

A kapitalizmus, a tőkés rendszer nagyon nem örült, amikor Lenin 1917. november 7-én a szentpétervári Szmolnijban bejelentette: győzött a proletárforradalom. A kommunisták győzelme azt jelentette, hogy a szétzilált, meggyengült cári Oroszország helyén előbb-utóbb felépül egy erős ország. Egy új birodalom, amely természeti kincseinél és méreteinél fogva konkurenciája lesz az amerikai, német, angol tőkének. A nyugatnak ilyen szempontból mindegy, hogy kik uralkodnak Moszkvában, a Romanovok, a kommunisták, vagy éppen Jelcin. Számukra a lényeg az, hogy Oroszország ne legyen erős.

A tőkének komoly fejtörést okozott a kérdés másik vetülete is. Leninék győzelme előtt a kommunizmus nem volt más, mint egy illegális mozgalom, amit rendőri eszközökkel kezelni lehetett. Legtöbb helyen még az sem kellett. Oroszországban azonban egy új társadalmi rend, a szocializmus győzött. A szocialista forradalom példája megfertőzte a nyugati értelmiség jelentős részét, lelkesítő példaként, reális választási lehetőségként hatott a kapitalizmussal szemben. Mi lesz, ha a nyugati munkásság is kedvet kap hozzá?

SZÉT KELL ZÚZNI A SZOVJETUNIÓT

A tőke, amely manapság annyit papol a demokráciáról, emberi jogokról, nem volt változatos az eszközökben. Az orosz forradalom leverésére támogatást adtak a belső ellenforradalmi erőknek. Sikertelenül! A vezető tőkés hatalmak nyílt háborút kezdtek a fiatal Szovjet-Oroszország ellen. Sikertelenül! Mi több, a tőke a 20. század 30-as éveiben a fasizmus eszközt is bevetette a szocializmus ellen. A francia, angol, amerikai "demokraták" kisebb veszélynek tartották a fasizmust, mint a szocializmust. Szabad kezet adtak Hitlernek, aki vállalta a Szovjetunió lerohanását, a kommunizmus megsemmisítését. A második világháború megmutatta, hogy a tőke nem képes háborúk útján legyőzni a Szovjetuniót és a szocializmust.

Az USA és általában a tőke 1945 után módosított. Azt tűzték ki célul, hogy lassan, fokozatos, de tudatos politikával egyre nagyobb fegyverkezési versenyre kényszerítik a Szovjetuniót és a többi szocialista országot. Arra számítottak, hogy ezek az országok eredetileg nagy történelmi lemaradással indultak, jóval szegényebbek, mint az évszázadok óta fejlődő tőkés országok, ezért csak úgy fogják

bíni a fegyverkezési versenyt, ha a saját népiuszájától veszik el a falatot. Ha ez bekövetkezik - gondolták a tőke erői - a szocialista országok lakossága beleun a szocializmusba. Közben, a fiatalabb nemzedékekből fel lehet építeni egy olyan új réteget, amelyet a pénz érdekel, és hajlandó lesz közreműködni a szocializmus megdöntésében.

A SZOVJETUNIÓ SOKÁIG ÁLLTA A SARAT

Hitler legyőzéséért feláldozta 20 millió emberét. Kelet-Európa szovjet befolyási övezet lett, a szocializmus Magyarországon és több európai országban győzött. 1957-ben a Szovjetunió fellötte az első szputnyikot, ezzel jelezve a világnak, hogy a szovjet rakéták képesek elérni az USA-t is. Amerika ekkor belegyorsított. Rakétarendszerek újabb és újabb rendszerei jelentek meg, földön, víz alatt, a levegőben. Elindult a vietnami háború. S, mindenekelett folyt a hidegháború. Az Amerika Hangja, a Szabad Európa évtizedeken át sugallta a Szovjetunió polgárainak, hogy a kapitalizmus jobb, mint a szocializmus.

Leonyid Brezsnyev 1964-ben lett az SZKP főtitkára, az ország vezetője. Sokáig, egészen 1982 novemberéig vezette a Szovjetuniót. A Szovjetunió ekkor még képes volt felvenni a versenyt az amerikai fegyverkezéssel, de egyre nagyobb árat kellett érte fizetni. A szovjet emberek nem éltek úgy, ahogyan élhettek volna fegyverkezés nélkül.

Bresznyev halála után Jurij Andropov jött. Ő pontosan tudta, hogy sok mindenen változtatni kell. Programja is volt: a szocializmus reformja. Megerősíteni a néphatalmat, a gazdaság legfontosabb részeit, az energetikát, a hadiipart, a közlekedést állami kézben tartani, a többi területen pedig engedni a tőke, a vállalkozások megjelenését. Nagyjából az, amit Lenin csinált a 20-as években, az Új Gazdasági Politika idején. Nagyjából az, amit Kína tesz 1987 óta.

ANDROPOVNAK AZONBAN NINCS SZERENCÉJE

Beteg ember, és gyorsan távozik, anélkül, hogy az új irányt megszilárdítaná. Mihail Gorbacsov eleinte igazi reformernek tűnt. Ezerszer elmondta, hogy szocializmust akar, csak jobban, gyorsabban, másként. Az embereknek eleinte tetszett a fiatal és energikus politikus, aki nem hasonlított az agg vezetőkre, hanem felidézett valamit a lenini forradalmi időkből. Az egész akkor kezdett gyanússá válni, amikor

LEVONJÁK A SZOVJET LOBOGÓT A PARLAMENT ÉPÜLETÉRŐL, 1991 MOSZKVA

a szovjet tüzetekből az is eltűnt, ami addig volt. Korábban sem volt sok, de legalább nem volt éhezés. Gorbacsov idején nagyon sok szovjet ember megtanulta, hogy mi az az éhezés. Gorbacsov nem csak az emberek kevéske kenyérért vette el. Elvette az emberek hitét történelmükben, a szocializmus nagyságában. Az általa elindított kampányok csak fekete színben láttatták a szovjet történelmet. Gorbacsov hozzáállott az SZKP irányító szerepének gyengítéséhez is. Gorbacsov árnyékában megjelenhettek az ellenforradalom szervező erői. Mindez még elment volna, ha Gorbacsov nem tett volna alapvető elvi engedményeket a Nyugatnak. Belement Németország egyesítésébe. Feladta a kelet-európai szocialista országokat. Végül belement Ukrajna, a Baltikum és a többi köztársaság elszakadásába.

TÖMEGEK NÉLKÜL NEM MEGY

1991 nyarán az SZKP és a szovjet állam néhány vezetője ez ellen lépett fel. Úgy gondolták, hogy katonai erővel meg tudják védeni a szocialista hatalmat. Nem sikerült. De tudnunk kell: sikerülhetett volna! Kínában Deng Hsziao Ping vezetésével 1989-ben sikerült a szocializmus megvédeni, és elindítani Kínát a reform és nyitás útján. A Szovjetunióban nem sikerült. Rosszul szervezték meg a fordulatot. Nem iktatták ki Jelcint, nem számolták fel az ellenforradalmi központot.

A fő oka azonban az, hogy Janajev és a körülette lévő vezetői csoport, mint ahogyan ez Magyarországon is történt a pártapparátussal 1988-89-ben, elszakadtak a tömegektől. Az emberek nem értették meg, hogy mit akarnak. ■

A MAGYAR KOMMUNISTA MUNKÁSPÁRT KÖVETELI AZ EGÉSZSÉGÜGYI ZÖLD KÖNYV VISSZAVONÁSÁT

A kormány egészségüggyel kapcsolatos elképzeléseit összefoglaló Zöld könyv és az abban foglalt intézkedések azonnali visszavonását követeli a Magyar Kommunista Munkáspárt - közölte a párt elnöke az Országos Mentőszolgálat budapesti épülete előtt tartott sajtótájékoztatóján hétfőn. A Zöld könyv, a liberális egészségügyi program első nagy magyarországi áldozata az Országos Mentőszolgálat, amelynek drasztikus leépítése ellen a Munkáspárt tiltakozik - mondta Thürmer Gyula.

Véleménye szerint a vizitdíj, az egészségügy fizetendő tétele nem megoldás a problémákra, az egészségügynek állami feladatnak kell maradnia, az államnak kell erre a területre többet költenie.

A pártelnök hangsúlyozta: ha a szakminiszter nem változtat politikáján, "mindent megtesznek, hogy ne legyen sokáig a miniszteri bársonyszék tulajdonosa".

THÜRMER GYULA, A MAGYAR KOMMUNISTA MUNKÁSPÁRT ELNÖKE ÉS SZÉKELY PÉTER FŐPOLGÁRMESTER-JELÖLT AZ ORSZÁGOS MENTŐSZOLGÁLT KÖZPONTJA ELŐTT TARTOTT SAJTÓTÁJÉKOZTATÓN.

A marxizmus életveszélyes dolog. Nem véletlen, hogy Marxtól Leninen át napjainkig minden tőkés hatalom üldözte és üldözi. Életveszélyes a tőkére nézve, mert a tőke szellemi sötétségben szereti tartani az embereket. Minél butábbak az emberek, annál jobb a tőkének. A marxizmus iránytűt ad a munkások, a tömegek kezébe. Megmagyarázza, hogy a tőkésék hogyan verik át a dolgozókat. Megmutatja, hogy a tőkésék nem barátok, akármilyen barátságosak is, hanem ellenfelek. A marxista elmélet így fegyverré válik, életveszélyes fegyverré.

ELMÉLETI SAROK:

VIGYÁZAT, VESZÉLYES!

A kapitalizmus a tőkéről nyerte a nevét. Olyan rendszer, amely a tőkére épül. Sokan nem is törődnek ezzel, mondván, természetes, hogy vannak gazdagok és szegények. És hozzátesszük: én a munkámért megkapom azt, ami nekem jár, a többi nem érdekel. A tulajdonos adja a gyárát, a gépeit, nyilván ő is meg kell, hogy kapja a magáét. A lényeg, hogy engem megfizessenek. De vajon megkapom-e a munkámért azt, ami nekem jár?

A fizetésemből nekem el kell tartanom magamat, a családomat. Nem csak arról van szó, hogy bevásárolunk a Tescoban és fizetjük a lakásrezsit. A gyereket tanítatjuk, a szüleinknek segítünk. Ez mind beletartozik abba, hogy fedezem a fenntartásunk költségeit.

Elvégzem a munkámat, megkapom a fizetésem, eltartom a családomat. Úgy néz ki, hogy minden a helyén van. Hol a trükk? A trükk ott van, hogy én a napi munkaidő alatt nem csak annyit keresek,

ami nekem és a családnak kell. Én többet termelék, de ez a többlet már nem az enyém. Ez az a rész, amit a tőkés elvesz tőlem. Mondhatnám, hogy akkor én is többet kérek, de erre válaszul kirúgnának. Mivel nem találok másutt munkát, ki vagyok szolgáltatva a tőkésnek. Ő pedig holnap is elveszi tőlem a többletet, amit termelék, azaz kizsákmányol engem. A tőkés pénze azzal válik tőkévé, hogy az én kizsákmányolásomra használja.

Lenin erről így írt: "A bér munkás eladja munkaerejét a föld, a gyár, a munkaeszközök tulajdonosának. A munkás munkanapjának egy részét arra használja fel, hogy fedezze önmaga és családja fenntartásainak költségeit (munkabér), a munkanap másik részében pedig ingyen dolgozik, létrehozva a tőkésnek az értéktöbbletet, a profit forrását, a tőkésosztály gazdaságának forrását. Az értéktöbbletről szóló tanítás Marx közgazdasági elméletének sarkköve." ■

EGY NÉMET KOMMUNISTA HALÁLA

Július végén 94 éves korában elhunyt Kurt Baumgarte, aki 15 éves korától volt a német kommunista ifjúsági szervezet tagja, később alsószászországi vezetőségének tagja, majd a 30-as évektől Németország Kommunista Pártjának (KPD) tagja. Miután Moszkvában látogatja a nemzetközi Lenin Iskolát, illegálisan tér vissza Németországba, és Berlinben tevékenykedik. 1934-ben a Gestapo elfogja és börtönbüntetésre ítéli. 11 évet tölt Hamburg, Bréma és Waldheim börtöneiben, ahonnan 1945-ben a Vöröshadsereg szabadítja ki. Kiszabadulása után azonnal visszatér Hannoverbe és a kommunista párt szervezésébe kezd. Több megyei vezetőségben lát el felelősségteljes feladatokat, a 60-as évektől pedig Alsó-Szászország első titkára. 1965-ben ismét letartóztatják, és több éves börtönbüntetésre ítélik, melyet

Oldenburgban kell letöltenie. 1967-ben megtagadják, hogy a büntetés kétharmadának letöltése után szabadon bocsássák. Feleségét Emmyt ismét börtönbüntetéssel fenyegetik, mivel mindent megtesz férjének szabadon engedéséért. A Német Kommunista Párt (DKP) 1968-as megalapítása után Baumgarte azonnal rendelkezésre áll, és részt vesz az új párt megszervezésében. Hamarosan a párt központi bizottságába választják, amelyben munkájában évekig részt vesz. A pártfunkcióktól való visszavonulás után is segítette a kommunisták munkáját, és tevékenyen részt vett a városi szervezet munkájában, illetve támogatta az antifasiszta szervezeteket.

A Német Kommunista Párt méltón megemlékezett Kurt Baumgarte mozgalomnak szentelt életéről.

OSZTRÁK TÜNTETÉS

Folytatja a háborúellenes tiltakozást az osztrák radikális baloldali marxista Linkswende nevű szervezet. Augusztus 3-án este a bécsi Amerlinghausban tartottak fórumot "Izrael a terrorállam" címmel. A rendezvényen beszélgetéssel, előadásokkal világotítottak rá a konfliktus valódi okaira, hátterére. A rendezvénysorozat folytatásaként pedig augusztus 5-én tüntetést szerveztek Bécsbe melyen részt vett a Linkswende, és más békepárti, illetve muszlim szervezetek.

IMA CASTROÉRT

A kubai katolikus érsekek tanácsa (COCC) augusztus 4-én levelet intézett minden hívőhöz, melyben felszólította őket, hogy együtt imádkozzanak Fidel Castro gyógyulásáért. A katolikus egyház hangsúlyozta, hogy ebben a kritikus pillanatban az egész kubai nép összefogására van szükség. A Kuba szerte nagy tömegek előtt felolvasott levél arra is felhívja az emberek figyelmét, hogy ezekben a napokban különösen vigyázniuk kell arra, hogy az ország-békét semmi se zavarhassa meg - írja a kubai Granma.

AUSZTRÁLIAI ELÉGEDETLENSÉG

Ausztrália rohamosan növekvő munkanélküliséggel és pénzügyi válsággal néz szembe, ha a szövetségi kormány nem támogatja eléggé az ipart. Amennyiben a kormányzat nem fordít extra milliárdokat a fejlesztésre, 2020-ra 200 000 munkahely elvesztésével kell számolni. A közvéleménykutatások szerint, az ausztrálok túlnyomó többsége egyetért abban, hogy létfontosságú a változtatás, és a kormány nem tett eleget az ipar fejlesztéséért. Az elégedetlenséget mutatja, hogy az ausztrál kommunisták tiltakozó napot hirdettek novemberre, melynek szervezése régóta folyik. - írja a The Guardian.

AZ 1946. AUGUSZTUS 1-JEI PÉNZÜGYI STABILIZÁCIÓ

Az 1945. január és október közötti időszakban az állami kiadások meghaladták a 95,8 milliárd pengőt, ezzel szemben a bevételek mindössze 10 milliárd pengő körül mozogtak. A szükséges pénzügyi fedezet csakis bankóprás útján volt előteremthető.

Az infláció elhatalmasodásával a gazdasági helyzet, a pénz- és hitelélet tulajdonképpen áttekinthetlenné vált, ami átmenetileg kedvező mozgási lehetőséget nyújtott a tőkésnek. Az újjáépítési és jóvátételi hitelekkel való visszaélések, a munkabérek csökkentése stb. jelentős hasznot biztosítottak a tőkésnek. Ugyanakkor a bérből és fizetésből élő emberek és családtagjaik nélkülöztek és nyomorogtak. A forgalomban lévő pénz és az elérhető árak mennyiségi egyensúlyának felbomlása s a köztük lévő szakadék mélyülése következtében a pénzromlás korábban nem látott méreteket öltött.

A gazdasági Főtanács 1946. március 18-án tárgyalta meg és fogadta el az alapjaiban a munkáspártok által kidolgozott stabilizációs programot, erre épült azután a kormány gazdasági és pénzügyi terve. A szanálási program kidolgozásának - néhány hetes stagnálás után - az MKP 1946. május 8-i javaslatai adtak újabb

lökést. Ez a tervzet abból indult ki, hogy a valutastabilizáció legfontosabb feltétele az államháztartás egyensúlyának helyreállítása. Az értékálló pénz megteremtése és tartóssága lényeges előfeltételének tekintették a valuta- és árutartalék gyűjtését, illetve biztosítását.

A pénzügyi stabilizáció gazdasági és politikai előkészítésének sikere szempontjából kiemelkedő jelentőségű volt a szovjet kormány 1946. áprilisi állásfoglalása, amelyben többek között hozzájárult ahhoz, hogy a jóvátételi szállításokat Magyarország 6 esztendő helyett 8 év alatt teljesítse. Az Amerikai Egyesült Államok pedig 1946. júniusában ígéretet tett az őrizetben lévő, 40 milliárd dollárra becsült, a Nemzeti Bank tulajdonát képező aranykészlet visszaszolgáltatására. Ez az aranykincs, továbbá a belföldi vállalatok, cégek és magánosok tulajdonában lévő arany-készletek, valamint külföldön elhelyezett értékeik együttesen mintegy 70 millióra rúgtak. Az új pénz aranyfedezetének biztosításához ekkora összegre nem is volt szükség, amit a polgári szakértők is elismertek.

Az árutartalékok gyűjtése szempontjából azonban döntően belső erőforrásokra kellett támaszkodni. Ezt szolgálta az a kormányintézkedés is,

amely szerint a közszükségleti cikkeket gyártó vállalatokat - az árutermelő parasztsághoz hasonlóan - természetbeni adózásra kötelezték. Ugyanakkor szigorú jegyrendszert is életbe léptettek, ami az elosztás révén szintén a készletek felhalmozását célozta.

A nélkülözhetetlen árumennyiség felhalmozását azonban mindenekelőtt az tette lehetővé, hogy a pénzügyi stabilizációt megelőző hónapokban az ipari dolgozók és a mezőgazdasági lakosság lényegében térítésmentesen bocsátották az állam rendelkezésére a szükséges termékeket. Az árualapok előteremtését a dolgozó nép áldozatos, olykor hihetetlenül nehéz körülmények között végzett munkája biztosította.

A pénzügyi stabilizáció előkészítésének lényeges mozzanata volt az új ár- és bérrendszer kidolgozása. Ennek alapelvét a háború előtti bérszínvonal 50 százalékos arányú megállapítása, valamint a viszonylag magasabb ipari árak és a szélesre nyitott agrárrolló képezték. A béreknél 70 százalékos teljesítményért 50 százalékos bért terveztek, amit egyes szakmákban felfelé, másokban lefelé módosítottak. Az értelmiségen belül pl. a műszakiak bérszínvonala az átlagosnál valamivel magasabb, a pedagógusok fizetése pedig lényegesen alacsonyabb lett, alig érte el az 1938. évinek 20 százalékát.

A pénzügyi stabilizáció befejező állomását az államháztartás 1946. január 1. és október 31. közötti viteléről szóló törvényjavaslat betervezése és 1946. július 31-én történt elfogadása jelentette (1946. XVII. tc.). Az értékálló pénz, a forint megteremtése lezárta a felszabadulást követő súlyos nehézségekkel terhelt inflációs időszakot, s egyben új szakaszt is nyitott a magyar népi demokrácia gazdasági életében.

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT TŰNTETÉSE AZ ÚJ FORINT VÉDELMEBEN

PORTÉ: KORVIN OTTÓ

1919. augusztus 7-én tartóztatták le Korvin Ottót. Az alábbi rövid idézetek Lukács György Korvin Ottó című írásából valók.

“Korvin Ottó neve csak elfogatásával, mártírhalálával vált ismeretessé a világ proletariátusa előtt. Ez természetes is, mert Korvin Ottó nem tartozott sem a forradalom nagy néptribunjai, sem útmutató, elméleti vezetői közé, akiknek élete, munkája gyorsan és általánosan ismertté válhat. Hősiesen önfeláldozó elvtárs volt csupán, szerényen és nyugodtan a háttérben dolgozó szervező. A hallgató és csöndben dolgozó Korvin Ottó a diktatúra alatt – Szamuely Tibor mellett – mint a politikai rendőrség vezetője, éles szemmel és fáradhatatlanul őrködött a burzsoázia minden ellenforradalmi megmozdulása fölött. Nagy szervező tehetségével, fényes intuíciójával és kimeríthetetlen találékonysággal sikerült időben tudomást szereznie minden ellenforradalmi mozgalomról. Az ő érdeme volt, hogy a tanácsdiktatúra alatt sikerült féken tartani az ellenforradalmat. Az, hogy igen gyakran, sőt majdnem mindig elégtelenek voltak a rendszabályok az ellenforradalom megelőzésére és letörésére, nem rajta múlt, hanem azon, hogy a szocialdemokraták nyíltan vagy titokban szabotálták a forradalmat.”

ÉVFORDULÓK

Augusztu 5.

- 1895-ben ezen a napon hunyt el Friedrich Engels, német filozófus.
- 1998-ben, 97 éves korában ezen a napon hunyt el Todor Zsivkov bolgár kommunista politikus, párt- és államfő.

Augusztus 6.

- 1919-ben újabb letartóztatások történnek.

Latinca Sándort, Somogy megye volt kormányzótanácsi biztosát több társával ellenforradalmi különítményesek letartóztatják Fonyódon.

- 1925-ben tárgyalások kezdődnek gróf Károlyi Mihály és a Kommunisták Magyarországi Pártja vezetői között az együttműködésről.

Az írásos megállapodás szerint egyetértenek a földreform törvénybe iktatásának követelésében.

Augusztus 7.

- 1904-ben, ezen a napon tiltakozó felvonulás és gyűlés zajlott Budapesten.

A főváros munkássága szervezi, a hatósági terror és a munkásszervezetek működését korlátozó rendelkezések ellen.

- 1919-ben ezen a napon közlésezik a Friedrich-kormány első rendeletét.

A Tanácsköztársaság idején köztulajdonba vett földek visszavételéről rendelkezik.

- 1920-ban a Szovjetunió átveszi a Komintern vezetését

Moszkvában megtartják a Komintern II. kongresszusát, melyen 37 államból vesznek részt küldöttek. A Szovjetunió kormányfője és pártjának vezetője, Vlagyimir Iljics Lenin a Kominternbe való felvétel 21 követelményét fogalmazza meg. Ezek többek között a proletariátus diktatúrájának elismerését, a reformisták és a centristák elleni harc vállalását, valamint a szigorú fegyelem elfogadását tartalmazzák. Szembefordulnak a nacionalista és a pacifista álláspontokkal. Azokat a pártokat, amelyek ilyen nézeteket képviselnek, kizárják. A Szovjetunió átveszi a Komintern irányítását, amelyben jelentős mértékben képviselteti magát, a főhadszállást Moszkvában rendezik be.

Augusztus 8.

- 1873-ban a Munkás Heti Krónika közölni kezdi a Kommunista Kiáltvány "Burzsoá és proletár" című fejezetét.
- Megkezdődik a harcok Uszta Gyula partizánegysége Kárpátalján.
- 1922-ben a magyar királyi belügyminiszter elrendeli több veszélyesnek ítélt mű elkobzását.

Többek között Makszim Gorkij Kispolgárok, Karl Marx A Tőke műveit kobozzák el, terjesztői ellen eljárást indítanak.

Augusztus 10.

- 1923-ban ezen a napon a Szovjetunió július 6-át, az alkotmány elfogadásának napját ünnepnappá nyilvánítja

KAMPÁNYRENDEZVÉNYEK

AUGUSZTUS

18-ÁN A MAGYAR KOMMUNISTA MUNKÁSPÁRT BUDAPESTI ÖNKORMÁNYZATI KAMPÁNYNYITÓJA

16.00 ÓRÁTÓL A METRÓ KÖBÁNYA-KISPEST VÉGÁLLOMÁSÁNÁL, A BUSZPÁLYAUDVAR ELŐTT.

BESZÉDET MOND: THÜRMER GYULA, A PÁRT ELNÖKE ÉS SZÉKELY PÉTER, A PÁRT FŐPOLGÁRMESTER-JELÖLTJE.

KÖZREMŰKÖDIK A MUNKÁSPÁRT NÉPI ZENEKARA KISS KÁLMÁN VEZETÉSÉVEL

SZEPTEMBER

12-ÉN CSEPELI KAMPÁNYNYITÓ 16.00 ÓRÁTÓL A SÉTÁLÓ UTCÁBAN

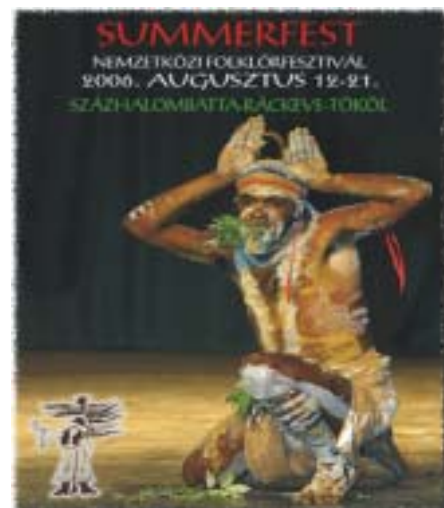
15-ÉN ZUGLÓI KAMPÁNYNYITÓ 17.00 ÓRÁTÓL A METRÓ ŐRS VEZÉR TÉRI ALULJÁRÓJÁBAN

19-ÉN ÚJBUDAI KAMPÁNYNYITÓ 10.00 ÓRÁTÓL A FEHÉRVÁRI ÚTI VÁSÁRCSARNOK BEJÁRATÁNÁL

21-ÉN ANGYALFÖLDI KAMPÁNYNYITÓ 16.00 ÓRÁTÓL A METRÓ NYUGATI TÉRI ALULJÁRÓJÁBAN

26-ÁN JÓZSEFVÁROSI KAMPÁNYNYITÓ 14.00 ÓRÁTÓL A TELEKI TÉRI PIACON

29-ÉN KÖBÁNYAI KAMPÁNYGYŰLÉS 15.00 ÓRÁTÓL A LIGET TÉRI (VOLT ZALKA MÁTÉ TÉRI) ALULJÁRÓ FELETTI TERÜLETEN

A Summerfest 2006 újdonsága, hogy a fesztivál minden egyes napja különleges és sajátos elnevezést kap, amely a nap legfőbb üzenetét jelentik.

Augusztus 14: az ÖRÖM NAPJA: a fesztivál kezdete.

Augusztus 15: a BARÁTSÁG NAPJA: a Népek bálja

Augusztus 16: a ZENE NAPJA: Bartók Bélára emlékezünk a Kis éji zenében.

Augusztus 17: a CIVILEK NAPJA: a Szent István téren sajátos hangulatú civil találkozót szervezünk

Augusztus 18: az ARANYSZÍV NAPJA, a kultúra toleranciája, a tolerancia kultúrája.

Augusztus 19: a SZERETET NAPJA, akik számára a népek közötti egyetértés, a barátság fontos dolog.

Augusztus 20: MINDEN MAGYAROK NAPJA – a határon túli magyarok ünnepe. Este a Rajkó zenekar koncertje, és Madarász Katalin várja az érdeklődőket.

Augusztus 21: a BÚCSÚ NAPJA – a záróceremóniával

Augusztus 22: a GYERTYAFÉNY NAPJA melynek során a százhalombattaiak a Csík zenekar koncertjével zárják a fesztivált.

ANTILIBERÁLIS BUDAPESTET!

Egyedül és önmagáért
Benevezés jelöltnek,
jelöltként!
Nem csak a baloldali
szekción!
Hatalom gyakorlását
szükségképpen helyben
alkalmazású
közéleti munkát!
A BKV a többséget
szekción!
Szükség jelöltek a külső
szekción!
A munkás, és az
a leggyengébbek
liberális urak: városi építők!

A Munkáspárt
főpolgármester-jelöltje,
az egyetlen baloldali jelölt:
SZÉKELY PÉTER

MAGYAR KOMMUNISTA
MUNKÁSPÁRT

BUDAPESTI PÁRTSZERVEZETEINK FIGYELMÉBE!

MEGÉRKEZTEK A MUNKÁSPÁRT BAROSS UTCAI KÖZPONTJÁBA A FŐPOLGÁRMESTERI SZÓRÓLAPOK.

KÉRJÜK A MUNKÁSPÁRT BUDAPESTI KERÜLETI SZERVEZETEIT, HOGY JÖJENEK BE ÉRTE ÉS A MEGÁLLAPÍTOTT MENNYISÉG SZERINT VIGYÉK EL, ÉS TERJESSZÉK.

Kása Istánné (Sugár Irén)
(1919. február 15. - 2006. július 31.)

1935 és 1942 között az ifjúsági mozgalom (KIMSZ, MSZDP) aktivistája. Horthy börtönében 3 éve ült. Koncentrációs táborba hurcolták, ahonnan 1945 áprilisában tért vissza. 1951-től 1957-ig részt vett a csillebérci üttörővezető képzéseken. 1949 óta a MEASZ Történelmi Csoport tagjaként foglalkozásokat vezet az iskolában *Soha többé fasizmust* témakörben.

EMLÉKÉT MEGŐRIZZÜK!

A Szabadság

A Magyar Kommunista Munkáspárt központi politikai lapja
Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság

Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.

Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423

A Szabadság e-mail címe: info@szabadsag.hu;

internet cím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató

ISSN 0865-5146

A Munkáspárt internet címe: <http://www.munkaspart.hu>